

Alfred CZERMIŃSKI

Dorobek naukowy Profesora Jerzego Kurnala

Научное наследие проф. Ежи Курналя

Research Output of Professor Jerzy Kurnal

Prof. zw. dr hab. J. Kurnal należy do grupy uczonych nauki organizacji i zarządzania, którzy od początku reaktywowania tej nauki byli z nią związani. Można więc stwierdzić, że prof. J. Kurnal kładł podwaliny pod rozwój teorii organizacji i zarządzania w okresie powojennym. Poglądy swoje na rolę tej nauki kształtował na podstawie własnych twórczych dociekań oraz ich konfrontacji z nauką krajów socjalistycznych i kapitalistycznych. Staż naukowy Prof. J. Kurnala w Stanach Zjednoczonych pozwolił zarówno na weryfikację poglądów w zakresie tworzenia nowych form organizacji socjalistycznych przedsiębiorstw, jak i form zarządzania tymi organizacjami. Można więc stwierdzić, że Prof. J. Kurnal w środowisku warszawskim wraz z prof. J. Zieleniewskim stworzyli określoną aparaturę pojęciową dla przedmiotu, a co najważniejsze, w rozważaniach tych pracownika realizującego funkcje wykonawcze uważa za podmiot nauki organizacji i zarządzania. Podmiot ten jest jednostką autonomiczną, która zatrudniona jest w określonej organizacji i powinna się podporządkować władzy organizatorskiej. Wynika to nie tylko ze stosunków partnerskich w jednostkach gospodarczych, związanych z udziałem w procesie pracy, ale i z uczestnictwa w decyzjach, które są utożsamiane w wielu przypadkach z zarządzaniem.

Władza organizatorska w pracach naukowych i podręcznikach prof. J. Kurnala sprowadza się do aktywnego uczestnictwa podmiotu w planowaniu perspektyw rozwojowych i kontroli działań. Władza organizatorska powinna działać w kierunku zwiększania sprawności roli podmiotu, maksymalizacji jego wkładu, prawidłowego ukształtowania jego obowiązków i odpowiedzialności. Należy również podkreślić, że podręczniki

pisane przez Prof. J. Kurnala uzyskiwały zawsze akceptację wśród kadry naukowej i studentów. Główny nurt prac wiąże się z myślą o rozwoju nauk o organizacji i zarządzaniu, drugim zaś nurtem było uporządkowanie i uatrakcyjnienie tej dziedziny wiedzy.

Dzięki pracom naukowym Profesora, które są logicznym, uporządkowanym i usystematyzowanym ciągiem w poznawaniu rzeczywistości, wykształciła się ogromna ilość organizatorów, w tym magistrów i doktorów oraz doktorów habilitowanych. Wychowankowie prof. J. Kurnala kierują już obecnie Katedrami oraz instytutami Organizacji i Zarządzania, a większość z nich wdraża zasady głoszone przez Profesora do praktyki gospodarczej.

Jego działalność naukowo-dydaktyczna i badawcza jest pasmem twórczych osiągnięć dla dobra nauki i naszej ojczyzny.

WYKAZ WAŻNIEJSZYCH PUBLIKACJI PROF. DRA HAB. JERZEGO KURNALA (W PORZĄDKU CHRONOLOGICZNYM DO ROKU 1986)

1954

1. *Analiza popytu konsumpcyjnego w polskim handlu uspołecznionym*. PWE Warszawa 1954.

1955

2. *Przebiegi towarowe artykułów spożywczych w handlu miejskim*. PWG, Warszawa 1955. (Współautorstwo i redakcja).

1956

3. *O niektórych zagadnieniach przebiegów towarowych*. Roczniki IHW, 1956.

1957

4. *Przebiegi towarowe artykułów przemysłowych*. Roczniki IHW, zesz. 1957/4.
5. *O nowoczesnych tendencjach rozwoju przestrzennego handlu*. Handel Wewnętrzny 1957/2.
6. *Szczebel zbytu w przebiegach towarowych*. Handel Wewnętrzny 1957/1.

1958

7. *Problem efektywności handlu w krajach kapitalistycznych*. Handel Wewnętrzny 1958/2.

1959

8. *O efektywności handlu*. Zeszyty Naukowe SGPiS, 1959, zesz. XIV.
9. *Handel wewnętrzny Szwecji*. IHW, Warszawa 1959.
10. *Zasady gospodarowania usługami handlowymi w polskim modelu gospodarczym*. SGPiS, Warszawa 1959.
11. *Usługi handlowe i perspektywy ich rozwoju*. Handel Wewnętrzny, 1959/1.

1961

12. *Rejonizacja zbytu produkcji i jej wpływ na przebiegi towarowe*. Trybuna Spółdzielcza nr 1961/3.
13. *O motywach i bodźcach działania*. Biuletyn TNOiK. nr 1—2, Warszawa 1961.

1962

14. *O niektórych problemach działania ludzkiego*. Roczniki IHW, Zesz. 1962/2.
15. *Integrative and Disintegrative Processes in Work Organizations*. University of Pittsburgh, 1962.

1963

16. *Problem integracji pracowniczej*. Przegląd Organizacji, 1963/2.
17. *Integracja i dezintegracja w organizacjach zakładów pracy*. Problemy Organizacji 1963/1.
18. *Procesy integracyjne i dezintegracyjne w instytucjach będących zakładami pracy*. Materiały Prakseologiczne PAN, 1963.
19. *Zarządzanie przez integrację w handlu — próba sformułowania problemu*. Zeszyty Naukowe SGPiS 1963/46.
20. *Zarządzanie jako przedmiot badań naukowych i wyższego kształcenia w Stanach Zjednoczonych Ameryki*. Życie Szkoły Wyższej 1963/3.

1964

21. *Formy organizacyjne świadczenia usług*. Studia i Informacje, IDW 1964/1.

1965

22. *Organizacja kierownictwa w przedsiębiorstwie — problemy teoretyczne*. TNOiK, Warszawa—Bydgoszcz 1965.
23. *Refleksje nad teorią organizacji zespołów ludzkich na tle książki J. Zieleniewskiego*. Problemy Organizacji 1965/3.

1966

24. *Uwagi na temat koncepcji przedmiotu teorii organizacji i zarządzania*. Prakseologia, nr 1966/23.
25. *Public Relations w krajach kapitalistycznych (w) Spółdzielnia spóżywców a środowisko*. Zakład Wydawnictw CRS, Warszawa 1966 (współautorstwo).

1967

26. *O początkach świadomego organizowania działań*. Księga Pamiątkowa ku czci Profesora Tadeusza Kotarbińskiego w 80 rocznicę urodzin, Warszawa 1967.

1969

27. *Zarys teorii organizacji i zarządzania*. PWE, wyd. I Warszawa 1969.
28. *Rozwój teorii organizacji i zarządzania w Polsce Ludowej*. Przegląd Organizacji 1969/8.
29. *Próba usystematyzowania problemów ogólnej teorii organizacji*. Problemy Organizacji 1969, zesz. 15.

1970

30. *Zarys teorii organizacji i zarządzania*. PWE, Warszawa 1970.
31. *O przyczynach i skutkach formalizowania działań zorganizowanych (w) Problemy teorii gospodarki socjalistycznej*. PWN, Warszawa 1970.
32. *O kierowaniu, dowodzeniu i zarządzaniu*. Myśl Wojskowa 1970/1.

1971

33. *Zagadnienia teorii organizacji i zarządzania*. Wypisy z literatury, Wydawnictwo MON, Warszawa 1971 (współautorstwo i redakcja).
34. *Biurokracja a problem wewnętrznego zintegrowania instytucji*. Prakseologia 1971, 39—40.
35. *Teoria organizacji i zarządzania a wojsko*. Biuletyn Rady Nauk Społecznych MON 1971/3.

1972

36. *O sprawności i niesprawności organizacji*. Szkice o biurokracji i biurokratyzmie. PWE, Warszawa 1972 (współautorstwo i redakcja).
37. *Twórcy naukowych podstaw organizacji*. Wybór pism. PWE, Warszawa 1972, (redakcja).
38. *Gospodarka w ujęciu systemowym*. Problemy 1972/7.
39. *Zastosowanie koncepcji integracji pracowniczej w handlu (w) Socjologia handlu*. Wybrane zagadnienia. PWE, Warszawa 1972.
40. *Some Research Problems of Decision Making in Economic Organizations*. Prakseologia 1972, 44.

1973

41. *Teoria organizacji i zarządzania — spojrzenie w przeszłość i przyszłość*. Prakseologia 1973, 3—4.

1975

42. *Decision Making in Difficult Decision Situations — Some Theoretical Concepts*. IIM, Berlin 1975.
43. *Organizacyjne problemy zarządzania*. Problemy Organizacji 1975/2.
44. *Problem trudnych sytuacji decyzyjnych (w) Podejmowanie decyzji kierowniczych w trudnych sytuacjach decyzyjnych w sferze produkcji i dystrybucji dóbr konsumpcyjnych*, Warszawa 1975 (współautorstwo).

1976

45. *Decision Making in Difficult Decision Situations. Some Methodological Problems*. IIM, Berlin 1976.
46. *Nowe spojrzenie na proces podejmowania kierowniczych decyzji*. Przegląd Organizacji 1976, 4—5.

1977

47. *Decision Making in Difficult Decision Situations. New Experience in Research Methodology*. IIM, Berlin 1977.
48. *Prakseologiczne kryteria ocen jako źródła dylematów w trudnych sytuacjach decyzyjnych*. Prakseologia 1977, 1—2.

1978

49. *Difficulties in Managerial Decision Making in Economic Organizations. Study of Empirical Cases* (współautorstwo). IIM, Berlin, 1978.
50. *Strategic Decision Making in Polish Industrial Organizations*. IIM, Berlin 1978.
51. *Polski wkład do rozwoju socjalistycznej nauki i praktyki organizacji i zarządzania*. Problemy Organizacji 1978/1.

1979

52. *Teoria organizacji i zarządzania*. PWE, Wyd. I, Warszawa 1979, (współautorstwo i redakcja).

1980

53. *Mechanizmy i uwarunkowania podejmowania decyzji kierowniczych w organizacjach gospodarczych*. SGPiS, Warszawa 1980, (współautorstwo i kierownictwo naukowe).
54. *Osiągnięcia i słabości polskiej teorii organizacji i zarządzania*. Problemy Organizacji 1980/1.
55. *Strategic Decision Making in the Polish Industrial Organizations*. Materiały Konferencyjne na III Polsko-Amerykańskie Seminarium, Komitet Nauk Organizacji i Zarządzania PAN, Szczyrk 1980.

1981

56. *Teoria organizacji i zarządzania*. PWE, Wyd. II, Warszawa 1981.
57. *Theory of Organization and Management in Poland*. Umea University Press, Sweden 1981.

58. *Encyklopedia Organizacji i Zarządzania*. PWE, Warszawa 1981. (współautorstwo — 10 haseł).
59. *Tadeusz Kotarbiński, nestor polskiej myśli organizacyjnej*. Problemy Organizacji 1981/3.

1982

60. *Refleksje na temat kultury organizacyjnej w oświacie* (w) *Kultura organizacyjna w oświacie*. IKN, Warszawa 1982.

1983

61. *Próba dialektycznego spojrzenia na organizację* (współautor M. Bratnicki), *Problemy Organizacji* 1983/1.
62. *Making Managerial Decisions and Their Execution in Business Organizations* (współautor B. Gorczyca) in: *New Polish Contributions on Equilibrium, Learning and Change in Economic Organizations*, University of Lund 1983.

1984

63. *O koncepcjach równowagi w ogóle, a organizacyjnej w szczególności* (w) *Procesy samoregulacji w oświacie*, IKN, Warszawa 1984.
64. *Problemy organizacyjne współczesnej cywilizacji*, *Ann. Univ. Marie Curie-Skłodowska sectio H, vol.?* 1984 i w zbiorze *Papers from the Polish—Swedish Seminar on Organization Theory and Management in Lublin*, Umea University, Umea 1984.

1985

65. *Problemy organizacyjne naszej cywilizacji*. *Przegląd Organizacji* 1985/11.
66. *Treść nauki a jej nazwa*. Wypowiedź w dyskusji redakcyjnej. *Problemy Organizacji* 1985, 3—4.
67. *Decision Making in Difficult Decision Situations* (w) *Studies on Organizational Behavior in Complex Situations*. Polish and Swedish Research Experience, SGPiS, Warszawa 1985.

1986

68. *Problemy organizacyjne naszej cywilizacji* (w) *Spoleczno-kulturowe problemy rozwoju nauki i cywilizacji*. Pod red. M. Subotowicza, UMCS Lublin 1986.

ANNALES UNIVERSITATIS MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA

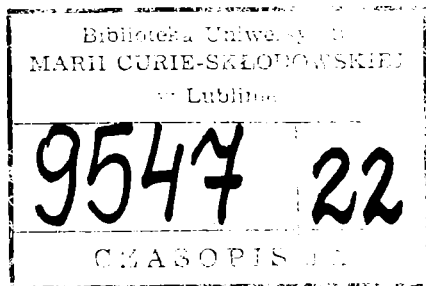
Nakład 350 egz. + 25 nadb., ark. wyd. 32,5, ark. druk. 33,0. Papier druk. mat. kl. IV, B1, 71 g. Oddano do składania w październiku 1988 r., podpisano do druku w styczniu 1990 r., wydrukowano w styczniu 1990 r.

Tłoczono w Rzeszowskich Zakładach Graficznych
Drukarnia w Łańcucie, ul. Mickiewicza 10. Zam. 1745/88 S-3-68

1988

Adresse:

UNIWERSYTET MARII CURIE SKŁODOWSKIEJ
BIURO WYDAWNICTW

Plac Marii
Curie-Skłodowskiej 5   20-031 LUBLIN   POLOGNE